

IZ RAZNIH DRŽAV

Zunanji ministri Male antante (Zveze) so se posvetovali v romunski prestolici v Bukarešti od 18. do 20. junija.

Iz nemirne Avstrije. Zadnjič smo že poročali o številnih, da skoro dnevni bombnih napadih na avstrijske železnice, električne naprave ter javna poslopja, katere vprizarjajo hitlerjevci in jim pri tem uničevalnem delu državnega ter obenem narodnega imetja pridno pomagajo socijalni demokrati ter komunisti. Materijalna škoda, katero so povzročili ti atentati, odkar so na dnevnem redu, znaša nad 3 milijone šilingov. Napadalcem se ogibljejo človeških žrtev in hočejo s povzročanjem škode onemogočiti Dollfusovo vlado. Pri aretiranih hitlerjevcih so dobili podrobne načrte avstrijskih železnic, na katerih so označeni vsi mostovi, podvozi ter križišča, dalje načrte elektrovirov, plinarn in elektrarn. Poleg bombnih napadov pridigujejo hitlerjevci stavko kadilcev, ki se zelo širi po Dunaju ter drugih mestih, kar znatno krči državne dohodke. Proti organiziranemu početju rušilcev vladne moči je proglašen poostreni preki sod. Vlada je vzpostavila po celi državi iz ljudstva odbrane zaščitne oddelke, ki imajo obširna pooblastila. Člani teh skupin imajo pravico, da aretirajo vsakogar, ki jim je sumljiv. Glavna naloga teh oddelkov je: straženje vseh javnih naprav. Organizacija ljudske zaščite bode požirala ogromne denarne svote in na drugi strani obstoja nevarnost, da bo prišlo med zaščitnimi oddelki ter nasprotnimi hitlerjevskimi napadalcem do rednih spopadov, kar lahko dovede do nove državljanske vojne. Vlada se je baš pri zasledovanju krivcev zadnjih atentatov uverila, da uživajo napadalcem med uradništvom zaščito. V najnovejšem času vlada hitlerjevskih uradnikov ne premešča, ampak jih enostavno odpušča od najvišjih do najnižjih ter do vpokojencev. Vprašanje je sedaj: Kako dolgo bo vlada kos, da se brani napram izpodkopavanju oblasti in uničevanju državnega imetja, ki je že danes zmedlo razmere v Avstriji tako, da vsakdo, ki ima kaj pod palcem in ga je strah državljanske vojne, beži v inozemstvo.

Ali je res? Avstrijski kancelar Dollfuss je baje dosegel pri Mussoliniju, da je dala italijanska vlada navodila šolskim oblastem v južnem Tirolu, da naj nikar ne ovirajo zasebnega učenja nemškega jezika. V zasebnih šolah in kurzih bo odslej dovoljeno, da smejo

usposobljeni učitelji nemščine, ki pa so italijanski državljani, neovirano poučevati nemščino 4 ure na teden.

Prvi ukrepi diktature na Bolgarskem. Vlada bolgarskega ministrskega predsednika Georgijeva ima očiten značaj diktature. Georgijev sam je povedal časnikarjem, da je sklep vlade: razpust vseh dosedanjih političnih strank in političnih pokretov, kojih obnovitev ne bo več dovoljena. Če bi se skušale prepovedane stranke obdržati na tajen način, je predvidena smrtna kazen za odgovorne voditelje. Glede tiska je sklep vlade, da morajo vsi izhajajoči listi tekom 10 dni zaprositi pri predsedstvu vlade, kjer bo določal poseben oddelek, ali sme časopis še nadalje izhajati ali ne. Listi, ki ne bodo dobili vladnega dovoljenja, morajo prenehati v 14 dneh. Glede uradnikov bodo izdane nove naredbе. Časnikarji bodo morali biti šolanji, stari nad 30 let in politično nemadeževani. Izdajatelji tajnih plakatov, tiskovin, knjižic iz rok v roke se bodo kaznovali s smrtjo.

Nemški kancelar Hitler v Benetkah. Dne 14. junija se je pripeljal nemški kancelar Hitler s svojim spremstvom v treh letalih v Benetke, kjer ga je sprejel ter pozdravil pri pristanku B. Mussolini.

Sporazum Hitler-Mussolini. O sestanku nemškega kancelarja Hitlerja z Mussolinijem v vili Stra pri Benetkah je znano to-le: Sporazum ne vsebuje nobenih jamstev in tudi ni bila podpisana nobena pogodba. Nemčija se je po svojem predstavniku Hitlerju zavezala, da v bodoče ne bo podpirala delovanja narodnih socialistov (hitlerjancev) v Avstriji. S tem se je odpovedala Nemčija praktično priklonitvi Avstrije Nemčiji in bo izpolnila italijanske želje glede popolne neodvisnosti Avstrije. Italija bo podpirala s svoje strani Nemčijo v vprašanju razorožitve in njene povrnitve v Zveze narodov. Bližnja bodočnost bo kmalu pokazala, kak da bode Hitler-Mussolinijev sporazum v resnici.

Nemčija je proglasila s 1. julijem do konca tega leta moratorij (odložilo plačil) za inozemske dolgeve.

Italija je spravila od 24. maja do dne 2. junija v Avstrijo in na Madžarsko 22 vagonov orožja. Italijanski generalštabni častniki so pregledali avstrijsko

mejo napram Jugoslaviji, Nemčiji ter Čehoslovaški. Italijani nameravajo napraviti iz Avstrije obrambno ozemlje za slučaj, da bi došlo do kakih oboroženih obračunov.

Obisk nemškega ministra na Poljskem. Nemški propagandni minister dr. Göbbles se je mudil zadnje dni v letalu v prestolici Poljske v Varšavi, kjer je pripravil pot za sestanek nemškega kancelarja Hitlerja z maršalom Pilsudskim. Kot odgovor na poset je bil dne 15. junija popoldne izvršen atentat na poljskega notrajnega ministra Pierarckega, katerega je ustrelil iz samokresa neki mladec.

Nova vlada v Belgiji. Zadnjič smo objavili vest, da je sestavil novo belgijsko vlado prejšnji ministrski predsednik grof Brocqueville. V novi vladi je 6 ministrov katoličanov in ti zavzemajo najvažnejša mesta: predsedstvo, zunanje zadeve, notranje zadeve, kmetijstvo, finance, delo in kolonije. Liberalci so dobili 5 manj važnih ministrskih mest. V novi vladi je kot nestrankski minister brez portfelja ali listnice ravnatelj Narodne banke.

Kmečke pobune na Španskem. Španska pokrajina Katalonija ima od osrednje vlade zasigurano avtonomijo. Avtonomno oblast je katalonski vlada izrabila ter ustvarila zakon o agrarni reformi, po katerem bodo razdelili ogromna veleposestva na male kmetije. Katalonski agrarni zakon ne prija osrednji vladi v Madridu, ki bi rada uveljavila svoje zemljo-delilne zakone po celi Španiji. Radi odklonitve katalonskega agrarnega zakona od strani osrednje vlade so zapustili parlament v Madridu vsi poslanci Katalonije in tem se je še pridružil 15 baških nacionalistov. Radi odhoda omenjenih skupin poslancev je ostala narodna skupščina nepopolna. Z odhodom Kataloncev, ki pripadajo levičarski skupini, je moralno močno okrepljena parlamentarna opozicija, ki šunta po celi državi kmečke najemnike ter dninarje proti veleposestnikom. Stavkajoči najemniki in poljski delavci pokvarjajo poljedelske stroje in zahtevajo s silo uvedbo agrarne reforme, kakor jo hoče upeljati avtonomna Katalonija. Proti kmečkim puntarjem, ki nastopajo z bombami, se bori orožništvo, ker vojaštvo ni zanesljivo.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Koliko žrtvujejo katoličani za misijone. Papeška kongregacija de propaganda fide (za razširjenje vere) je objavila skupen izkaz vseh darov, ki so prišli v desetletju 1922—1932 iz raznih delov katoliškega sveta za podporo misijonov in misijonskega dela med pogani, neverniki ali krivoverci. V naznačenem desetletju je bilo za misijonske svrhe skupno darovanih 463.947.622 lir. Amerika je darovala 235.434.542 lir, Evropa 220.391.622, Oceanija — otočje v Tihem morju z Avstralijo vred — 3.698.240, Azija 2.698.240, Afrika pa 1.704.075 lir. Po državah se darovi tako

delijo: Zedinjene države Severne Amerike 197.941.246 lir (42,8%), Francija 59.703.151, Italija 36.721.234, Nemčija 30.698.341, Nizozemska 20.721.234, Belgija 18.051.854, Kanada (Sev. Amerika) 17.991.705, Španija 12.516.356, Irska 11.328.942, Argentina 10.019.096 lir. Povprečni letni prispevek vsakega katoličana po posameznih državah znaša: V Zedinjenih državah čez 1 liro, na Nizozemskem 0.80 lire, Norveškem 0.67, v Islandu 0.64, Novi Zelandiji 0.56, na otoku Malti 0.55, na Škotskem 0.51, v Kanadi 0.47, v Luksemburgu 0.42, na Angleškem 0.42 lire, Francija je na 20. mestu, Italija na 27., Španija na 33., Poljska na 45., Avstrija na 50., Brazilija na 60. mestu. V zadnjem času je začel zelo rasti prispevek Italije. Dočim je leta 1922-23 Italija darovala za misij-

Svetnica kmetijske grude sv. Bernardka.

Lepa knjiga, 32 slik na posebnem umetniškem papirju. Cena knjigi 24 Din broširana, in 34 Din vezana. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

jone 871.178 lir, je leta 1930-31 darovala 6.221.728 lir, vsled česar zavzema v izkazu skupnih darov 3. mesto.

Uspehi misijonskega dela. Katoličani veliko žrtvujejo za misijone, katoliški misijonarji in misijonarke se požrtvovalno trudijo v težkem misijonskem delu. In ni brez uspehov to delo. Na Kitajskem se letno spreobrne nad 60.000 oseb. V Indiji se prebivalstvo množi za 10%, katoličani pa rastejo za 25%. V britski Afriki (pod nadoblastjo Anglije) se je leta 1933 spreobrnilo 50 tisoč oseb, v Južni Afriki je v zadnjih 10 letih prestopilo v katolicizem 250 tisoč oseb. Vohče je Afrika tisti kontinent (celina), kjer katolicizem jako naglo napreduje. Škof Hinsley, apostolski delegat za Vzhodno Afriko, ki je nedavno po težki bolezni v Rimu okreval, poroča o misijonskih uspehih v Afriki naslednje: »Pred 100 leti je bilo v Afriki samo 45.000 katoličanov, leta 1931 pa preko 4 milijone. Na Vzhodni obali je bilo v pokrajini pod angleško nadoblastjo od leta 1921 do leta 1931 100 tisoč spreobrnitev. Velike so naše nade, manjka pa nam misijonarjev. Prodrila bo katoliška vera, ko bodo dovolj duhovnikov-domačinov. V Ugandi je že 52 duhovnikov-črncev, od katerih že 12 samostojno vodi misijonske postaje.« Kar se tiče spreobrnitev v Evropi, koraka na čelu Anglija, kjer se povpre-

čno na mesec pokatoličani 1000 oseb ter sezida na leto 50 novih cerkva.

Spreobrnjen Japonec To je Kavamura, tajnik japonskega poslanstva v Bernu (v Švici). Pred pol letom se je naselil v mestu Freiburgu, kjer se je od patrov marianitov dal dobro poučiti v katoliški veri. Dan pred binkoštno nedeljo ga je škof Besson birmal. Poleg Kavamure samega je spreobrnitev najbolj razveselila njegovo soprogo, ki je pred 17 leti postala katoličanka. Ko se je poročila s Kavamuro, ji je ta obljubil, da bodo vsi otroci smeli biti katoliško krščeni in vzgojeni. To se je tudi zgodilo pri vseh 5 otrokih, ki sta jih imela. Oče pa dolgo ni pokazal volje, da bi postal katoličan. Soproga in otroci so za njega vztrajno molili: Molitev ni bila brez uspeha. Poleg soproge se je mnogo trudil za spreobrnjenje Kavamure mladi japonski duhovnik Pavel Šičida, ki je vstopil v samostan marianitov ter je bil meseca marca tega leta posvečen za duhovnika. Kavamura je star 33 let. Diplomatski službi je dal slovo ter hoče v bodočnosti svoje premoženje in svoje duševne sile posvetiti apostolskemu delu med svojim narodom na Japonskem. Nakupil je v to svrhu veliko knjig o katoliški veri in prosveti, ki jih bo porabil za širjenje prave vere in prosvete med svojim ljudstvom.

Slovinci, poznate sv. Cirila in Metoda?

Po imenu že, toda po delovanju gotovo ne dovolj! Zato vsem priporočamo, da si nabavijo knjigo »Sv. Ciril in Metod«, ki obsega 180 strani velikega formata in ima 42 slik, stane pa le 12 Din. Šole potrebujejo to knjigo, društva naj jo imajo na razpolago, cerkvene organizacije naj jo oddajajo od hiše do hiše! Gospodje duhovniki, moderna pridiga je — tisk, javno vas tu prosimo, da sodelujete! — Vsak narodnjak, če je res narodnjak, naj kupi to knjigo! — Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kot izredno goreč duhovnik je skrbel za povzdigo verskega življenja na prižnici, z različnimi verskimi prireditvami in izven cerkve s svojim najboljšim vzgledom. Župno cerkev sv. Petra je prenovil. Punčica njegovega očesa je bila celo dobo župnikovanja veličastna Marijina romarska cerkev na Gorah. Brezštevilni romarji iz celega Sp. Stažerja in Hrvatske mu bodo ostali trajno hvaležni, ker je skrbel z vso vnemo za lepoto Marijinega svetišča, za najboljše pridigarje in spovednike. Pod njegovo umno gospodarsko in za prosveto vneto roko je dobil Št. Peter Katoliški dom, ki je in bo ostal ponos prosvetnega razmaha na Slovenskem. Pokojni je bil učitelj svojčas najmlajšemu ter enemu najbolj delavnih županov Slovenije, g. Zorenču, ki je zida prelepi in že omenjeni prosvetni dom in je dal Šentpetranom tolikanj zaželeni vodovod. Lahovo župnišče je bilo ves čas njegovga plodonosnega delovanja »Hotel dobrega pastirja« za vsakega, ki se je mudil v Št. Petru. Njegova izredna gostoljubnost ni poznala mej. Dobrodošel in postrežen je bil pač vsak z njemu lastnim gostoljubjem, ki je potrkal na duri njegovega doma. Za vsakega je imel prijazen obraz, dober nasvet in odprto roko. Po naravi je bil vesel, šaljiv ter navdušen za milo slovensko pesem. Sam gospodar umne in srečne roke, je bil vzgled vsem posestnikom, kar se tiče naprednega gospodarstva.

Nad vse blaga pokojnikova duhovniška duša je bila tolikanj izoblikovana ter prizanesljiva, da ni poznal vsa leta pastirovanja v Št. Petru nasprotnika, kaj še le sovražnika!

Vsi, ki smo blagega Ivana poznali ga bomo ohranili v najboljših in trajno hvaležnih spominih.

Zalujoči sestrice, vsem sorodnikom in celi občini župniji Sv. Petra naše iskreno sožalje radi premnogo prenapetih izgube vzglednega dušnega pastirja!

Smrt upokojenega g. župnika.

V Ormožu je zatisnil oči g. Drag. Hraba, upokojeni župnik krške škofije. Rajni se je rodil leta 1872 v Piskenu na Čehoslovaškem. Bogoslovje je dokončal v Celovcu, kjer so bili tedaj Čehi radi pomanjkanja domačinov dobro

Smrt treh duhovnikov.

G. župnik J. Rožman †.

G. Jakob Rožman se je rodil dne 26. julija 1876 v Radgoni. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Gradcu, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1900. Tudi njegova starejša dva brata sta bila duhovnika. Oba sta že umrla pred leti. Eden je bil dekan, drugi kurat v graški deželni bolnici. Jakob je bil najmlajši in je kaplanoval po srednjem stažerskem. Kot zaveden Slovenec je prišel iz Lučan za župnika na slovensko župnijo Sv. Duh na Ostrem vrhu leta 1906. Kako neustrašen narodnjak je bil blagopokojni, dokazuje dejstvo, da je bil Sv. Duh v slovenskih zastavah ob priliki birme pod rajno Avstrijo. Po prevratu je pripadel Sv. Duh Jugoslaviji in je prišel tudi g. Rožman pod lavantinsko škofijo, kjer ga je imenoval rajni vladika Karlin za duhovnega svetovaleca.

G. Jakob je župnikoval pri Sv. Duhu 28 let in so ga dobro poznali vsi številni prijatelji naših razglednih točk, med katerimi zavzema Sv. Duh ob severni meji prvo mesto. Na siromašni ter težavni fari je bil zadovoljen in je vedno povdarjal, da se ne bo selil nikamor, ker nima denarja in sta se mu v dolgih letih priljubila kraj in ljudje, da bi se kje drugje težko privadil.

Bil je krepke postave, goreč duhovnik, vedno vesel in z vsakomur prijazen ter postrežljiv po svojih skromnih možnostih.

Dobri g. Jaka bi še bil lahko župnikoval radi telesne čilosti mnogo let na

strmeni sv. Duhu, da mu ni pretrgala nit življenja nenadna smrt dne 12. junija t. l. popoldne. Omenjenega dne je divjala po Dravski dolini nevihta. Ob treh popoldne je udarila pri Sv. Duhu strela v župnišče in so ga našli mrtvega v sobi.

Požrtvovalno delavnega dušnega pastirja in neustrašenega narodnjaka g. Jakoba Rožmana ohranimo v trajno hvaležnem spominu in naj počiva v Gospodu pri lepem Sv. Duhu, katerega je vestno oskrboval 28 let!

G. župnik I. Lah †.

Od Sv. Petra pod Sv. gorami smo prejeli tužno vest, da je preminul dne 16. t. m. tamošnji g. župnik Ivan Lah po daljši bolezni.

Rajni blagi gospod se je rodil 15. 8. 1878 v Ljutomeru. Po končani gimnaziji v Mariboru je prejel istotam mašniško posvečenje leta 1903. Kaplanoval je v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici, v Kozjem in pri Št. Petru pod Sv. gorami. Na zadnji kaplaniji je dobil težko bolanega in že davno rajnega g. svetnika Tombaha, kojega desna roka je bil nekaj let. Po Tombahovi smrti je dobil župnijo Sv. Petra, kjer je ostal do mnogo prerane smrti.

Med župniki, ki so pastirovali Sv. Petra, bo ostal g. Lah na častnem mestu, saj je posvetil vse svoje moči vsestranskemu napredku župnije in pred vsem daleč — daleč znane božje poti na Sv. goreh.